

Raport o usługach *cloud computing* w działalności ubezpieczeniowej

Regulacje prawne dotyczące ubezpieczeń związane z outsourcingiem usług IT

Julita Zimoch-Tuchołka, radca prawny, Partner

Monika Malinowska-Hyla, radca prawny, Senior Associate

Polska Izba Ubezpieczeń

12 lutego 2013 roku, Warszawa

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej:

- **art. 19 ust. 1: Generalna zasada ochrony tajemnicy ubezpieczeniowej**

*Zakład ubezpieczeń i osoby w nim zatrudnione lub osoby i **podmioty, za pomocą których zakład ubezpieczeń wykonuje czynności ubezpieczeniowe, są obowiązane do zachowania tajemnicy dotyczącej poszczególnych umów ubezpieczenia.***

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Tajemnica ubezpieczeniowa dotyczy:

- Wszelkich danych związanych z umowami ubezpieczeniowymi, tj. danych ubezpieczonych, ubezpieczających, ewentualnych innych stron, konkretnych postanowień umownych, jak również informacji o tym, iż taka umowa została w ogóle zawarta;
- Wszelkich danych związanych z wykonaniem umowy, przetwarzanych przez zakład ubezpieczeń w związku z umową ubezpieczenia lub nawet jeżeli do zawarcia umowy nie doszło.

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej:

- **art. 19 ust. 2 : Tajemnica ubezpieczeniowa - wyjątki**

Lista podmiotów, którym **zakład ubezpieczeń może udzielić informacji stanowiących tajemnicę ubezpieczeniową.**

Dotyczy to m.in.:

podmiotu przetwarzającego, na zlecenie zakładu ubezpieczeń, dane dotyczące ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz administrujących indywidualnymi kontami jednostek uczestnictwa w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym.

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej:

- **art. 19 ust. 3 : Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za naruszenie tajemnicy ubezpieczeniowej**

*Przetwarzanie danych oraz wykonywanie czynności przez podmioty [którym powierzono przetwarzanie danych lub zlecono inne czynności], **nie ogranicza odpowiedzialności wynikającej z zakazu**, o którym mowa w ust. 1 [tj. zakazu ujawniania danych objętych tajemnicą ubezpieczeniową].*

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Zasady odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za naruszenie tajemnicy ubezpieczeniowej

- Odpowiedzialność cywilna za wszelkie szkody wyrządzone osobom trzecim na skutek bezprawnego ujawnienia danych objętych tajemnicą (odpowiedzialność kontraktowa lub deliktowa); brak możliwości powołania się na art. 429 kodeksu cywilnego – powierzenie przetwarzania profesjonalście nie zwalnia zakładu ubezpieczeń z odpowiedzialności.

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Zasady odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za naruszenie tajemnicy ubezpieczeniowej

- Sankcje administracyjnoprawne nakładane przez KNF, w tym kary pieniężne (art. 212 ustawy o działalności ubezpieczeniowej);
- Sankcje karne za naruszenie tajemnicy ubezpieczeniowej: kara grzywny lub pozbawienia wolności (art. 232 ustawy o działalności ubezpieczeniowej).

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej:

- **art. 26 ust. 1: dokumenty na nośnikach elektronicznych**

*Dokumenty związane z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia mogą być sporządzane na informatycznych nośnikach danych, jeżeli będą w **sposób należyty utworzone, utrwalone, przechowywane i zabezpieczone**. Usługi związane z zabezpieczeniem tych dokumentów mogą być wykonywane przez zakład ubezpieczeń lub spółkę utworzoną przez zakład ubezpieczeń lub **przez inne podmioty**.*

Domański Zakrzewski Palinka

Podstawy prawne przechowywania i przetwarzania danych przez ubezpieczycieli

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 października 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów związanych z zawieraniem i wykonywaniem umów ubezpieczenia (Dz. U. Nr 193, poz. 1889).

Rozporządzenie reguluje m.in. obowiązki dot. zabezpieczania dokumentów, które polegają na zapewnieniu dostępności dokumentów wyłącznie dla osób uprawnionych (co ma związek z tajemnicą ubezpieczeniową), ochronie przed przypadkowym lub nieuprawnionym zniszczeniem, zastosowaniu aktualnie dostępnych metod i środków ochrony integralności dokumentu.

Zabezpieczenie dokumentów wymaga:

- systematycznego dokonywania analizy zagrożeń; opracowania i stosowania procedur zabezpieczania dokumentów i systemów ich przetwarzania, w tym procedur dostępu;
- stosowania systemów zabezpieczeń ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia kompletności i szczelności tych systemów;
- opracowania sposobów działania w celu eliminacji naruszania bezpieczeństwa oraz bieżącego kontrolowania funkcjonowania wszystkich organizacyjnych i techniczno-informatycznych sposobów zabezpieczenia, a także okresowego dokonywania oceny tych sposobów.

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej:

- **art. 3 ust. 6 : czynności ubezpieczeniowe, które mogą być zlecane podmiotom trzecim**

Czynności przetwarzania danych dotyczących ubezpieczających, ubezpieczonych, uposażonych lub uprawnionych z umów ubezpieczenia oraz administrujących indywidualnymi kontami jednostek uczestnictwa w ubezpieczeniowym funduszu kapitałowym – zlecane na podstawie art. 19 pkt. 23 ustawy.

Czynności wykonywane **przez podmioty trzecie w ramach outsourcingu**, traktowane są jak **czynności ubezpieczeniowe**, w zakresie, w jakim są wykonywane w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń.

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej

Dyrektywa 2009/138/WE w sprawie podejmowania i wykonywania działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tzw. Wyłącalność II) w zakresie outsourcingu

Cele regulacji:

- uregulowanie outsourcingu istotnych funkcji lub rodzajów działalności ubezpieczeniowej (czyli outsourcingu czynności ubezpieczeniowych) w jednolity sposób we wszystkich państwach członkowskich UE
- zapewnienie efektywnego nadzoru nad takimi czynnościami zlecanymi w ramach outsourcingu.

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej wg Dyrektywy Wyłącalność II

Planowana implementacja do polskiego porządku prawnego

- **projektowana ustawa o działalności ubezpieczeniowej**
- Obecnie w trakcie prac legislacyjnych w Ministerstwie Finansów
- Uzgodnienia dotyczące „Projektu założeń do projektu ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej wg Dyrektywy Wyłącalność II

Nowe obowiązki i odpowiedzialność:

- Obowiązek **zawiadomienia KNF o zamiarze powierzenia** przez zakład ubezpieczeń czynności ubezpieczeniowych innemu podmiotowi. Obowiązkowi notyfikacji podlegać będzie także każda istotna zmiana, rozwiązanie lub wygaśnięcie umowy outsourcingu.
- **Zasada pełnej odpowiedzialności** zakładów ubezpieczeń za wykonanie obowiązków z zakresu outsourcingu (analogicznie jak w prawie bankowym):

*Odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń za szkody wyrządzone ubezpieczającym, ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umów ubezpieczenia wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania outsourcingu **nie można wyłączyć ani ograniczyć.***

*Odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji za szkody wyrządzone cedentom wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania outsourcingu **nie można wyłączyć ani ograniczyć.***

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej wg Dyrektywy Wyłącalność II

Uprawnienia nadzorcze dla KNF:

- Możliwość nakazania zakładowi ubezpieczeń rozwiązania umowy outsourcingu, zakazania planowanego outsourcingu podstawowych lub ważnych czynności ubezpieczeniowych oraz funkcji należących do systemu zarządzania, oraz jego istotnej zmiany.
- Prawo przeprowadzenia kontroli dostawcy usług w jego lokalu, zaś w przypadku dostawców z innego państwa UE - kontrola przez organ nadzoru tego państwa członkowskiego.
- Możliwość przeprowadzenia kontroli działalności i stanu majątkowego dostawcy usług w zakresie powierzonych w drodze outsourcingu czynności ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych oraz funkcji należących do systemu zarządzania.
- Możliwość przeprowadzania kontroli dostawców usług umiejscowionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie czynności powierzonych przez zagraniczny zakład ubezpieczeń.

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej wg Dyrektywy Wypłacalność II

Wymogi dotyczące outsourcingu czynności ubezpieczeniowych wg Dyrektywy Wypłacalność II:

- dostawca usług będzie współpracował z organem nadzoru w zakresie powierzonych w ramach outsourcingu czynności lub funkcji;
- zakład ubezpieczeń, jego podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych oraz organ nadzoru będą posiadali faktyczny dostęp do danych związanych z powierzonymi funkcjami lub działaniami;
- organ nadzoru będzie miał możliwość prowadzenia kontroli działalności i stanu majątkowego dostawcy usług w zakresie powierzonych czynności i funkcji.

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej wg Dyrektywy Wypłatność II

Wymogi dotyczące outsourcingu czynności ubezpieczeniowych wg Dyrektywy Wypłatność II:

Outsourcing nie może odbywać się w sposób prowadzący do:

- przekazania zarządzania zakładem ubezpieczeń w rozumieniu art. 368 § 1 kodeksu spółek handlowych (przepis ten stanowi, że to zarząd prowadzi sprawy spółki i reprezentuje ją na zewnątrz);
- przekazania wykonywania działalności ubezpieczeniowej w sposób powodujący brak faktycznego wykonywania działalności przez zakład ubezpieczeń;
- pogorszenia jakości systemu zarządzania zakładu ubezpieczeń;
- zwiększenia ryzyka operacyjnego;
- pogorszenia możliwości monitorowania przez organ nadzoru przestrzegania przez zakład ubezpieczeń jego obowiązków;
- pogorszenia jakości świadczenia usług ubezpieczającym, ubezpieczonym, uposażonym lub uprawnionym z umów ubezpieczenia oraz cedentom.

Domański Zakrzewski Palinka

Outsourcing w działalności ubezpieczeniowej wg Dyrektywy Wypłatność II

Zmiany w prawie europejskim

Trzy poziomy przepisów wprowadzających system Wypłatność II:

- Akt podstawowy, czyli **dyrektywa ramowa** (akt poziomu 1) – jest to przede wszystkim omówiona wyżej Dyrektywa 2009/138/WE regulująca podstawowe zasady nowego systemu;
- Akty 2 poziomu – szczegółowe rozwiązania znajdują się **w aktach wykonawczych** do dyrektywy, zwanych aktami delegowanymi (ang. delegated acts): w zakresie outsourcingu Komisja Europejska przyjmie środki wykonawcze w celu bliższego określenia warunków wykonywania outsourcingu, w szczególności w przypadku dostawców usług zlokalizowanych w państwach trzecich. **Akty te będą obowiązywały wprost, bez konieczności ich implementowania** do polskiego systemu prawnego.
- Akty 3 poziomu – będą zawierały dalsze szczegółowe przepisy, z których część będzie miała charakter **niewiążących prawnie wytycznych** (ang. guidelines), obowiązujących na zasadzie tzw. comply or explain (tj. stosuj się do przyjętych rozwiązań, a jeśli nie, to wytłumacz dlaczego nie możesz się do nich stosować). Część natomiast będzie wydawana **w formie prawnie wiążących, wykonawczych standardów technicznych** (ang. binding technical standards – BTS lub implementing technical standards – ITS).

Domański Zakrzewski Palinka

Kontakt

Julita Zimoch-Tuchołka

Radca Prawny, Partner

T: +48 22 557 7697

E: Julita.Zimoch-Tucholka@dzp.pl

Monika Malinowska-Hyla

Radca Prawny, Senior Associate

T: +48 22 557 7696

E: Monika.Malinowska-Hyla@dzp.pl

Domański Zakrzewski Palinka

www.dzp.pl

Warszawa

Rondo ONZ 1, 00-124 | T: +48 22 557 76 00 | F: +48 22 557 76 01

Wrocław

ul. Powstańców Śląskich 2-4, 53-333 | T: +48 71 712 47 00 | F: +48 71 712 47 50

Poznań

ul. Paderewskiego 8, 61-770 | T: +48 61 642 49 00 | F: +48 61 642 49 50

Łódź

ul. Traugutta 25, 90-113 | T: +48 42 637 25 80 | F: +48 42 637 30 13

Toruń

Szosa Chełmińska 17, 87-100 | T: +48 56 622 00 53 | F: +48 56 621 95 83